

Svend Auken (S):

Denne sag drejer sig om en frygtelig masse penge – det har hr. Jens Peter Vernersen redegjort for – og alene af den grund fortjener den selvfølgelig opmærksomhed her i Folketinget.

Men den drejer sig også om principper, og der er det sådan, som statsministeren slår fast i sit svar under samrådet i Skatteudvalget – papirerne er optrykt her i beretningen – at det ikke er i Skatteudvalget, men i Udvalget for Forretningsordenen, at man skal diskutere de principielle spørgsmål om politisk ansvar osv. Det har vi, samtlige oppositionspartier, forsøgt gentagne gange, og det har ikke været muligt at få en drøftelse. Derfor må det være naturligt, at vi diskuterer det her i salen, og jeg vil gerne takke fru Birthe Rønn Hornbech for hendes imødekommenhed over for dette ønske om at få det diskuteret her i salen.

Kl. 12.50

Det første, vi gerne vil have drøftet, er synspunktet om, hvorvidt det er departementschefer, der træffer beslutning om, hvad der skal fremlægges af forslag her i Folketinget.

Statsministeren siger, og jeg citerer fra hans eget talepapir:

»Den endelige beslutning om at lade blandt andet den ovennævnte bestemmelse udgå, blev truffet af departementschefen i Skatteministeriet.«

Departementschefen i Skatteministeriet, siger han. Nu har jeg været minister i 14 år, og jeg har aldrig nogen sinde oplevet det sådan, at det var departementschefen, der traf afgørelsen. Jeg har altid følt, at det var ministeren, der traf afgørelsen, og ministeren, der havde ansvaret. Dette med at skyde skylden på departementschefen synes vi ikke er klædeligt. Skal vi til at have departmentschefstyre her i Danmark? Er det dem, der skal være ansvarlige, og skal ministrene være uden ansvar?

Det næste er, at man henviser til, at ministeren ikke blev orienteret om virkningerne af sit eget forslag. Jamen påhviler det ikke en minister at læse sit forslag igennem og spørge om virkningerne af, at man tager bestemte bestemmelser ud, navnlig i betragtning af at den bestemmelse, man tager ud, nøje angiver, hvad der sker, hvis ikke den bliver gennemført? Det er – jeg tror, det var hr. Frank Aaens eller en andens udtryk – nærmest en opskrift på, hvordan virksomheder kunne unddrage sig beskatning ved at bruge et bestemt system.

Påhviler det ikke ministeren at få det oplyst? Undersøgelseskommissionen siger, at det ikke blev oplyst over for ministeren. Jamen det er da kun, fordi der ikke blev spurgt ind til det.

Vi har kritiseret, at ministeren ikke læste forslaget og ikke spurgte ind til det, og vi vil også gerne kritisere, at man lægger skylden på departementschefen. Departementschefen har efter vores opfattelse en vigtig funktion i det danske folkestyre som den vigtigste hjælper for en minister, men det er til syvende og sidst altid ministeren, der har ansvaret.

Så vil vi også gerne have diskuteret, om det ikke påhviler en minister, når man kommer til og netop på dette område vil annoncere en ny politik, da at gøre det tindrende klart for embedsapparatet, hvad denne nye politik indebærer, og hvad den ikke indebærer, altså hvad skattestoppet betyder, og hvad skattestoppet ikke betyder?

Intet skridt blev taget i så henseende. Man henviser til, hvad der stod på Venstres hjemmeside som led i valgkampen, men det er jo ikke nok, når man skal give præcise svar. Derfor blev der af mangel på præcise anvisninger udsendt et cirkulære af departementschefen – igen er det departementschefen – om, at den nuværende regering under ingen omstændigheder ville tolerere noget, der kunne opleves som stramminger.

Endelig vil vi gerne have diskuteret statsministerens ansvar. Statsministeren har jo en tilsynsforpligtelse over for sine ministre. Dette er et område, som er fuldstændig centralt for statsministeren. Det har været statsministeren, oven i købet tidligere skatteminister, der mere end nogen anden har introduceret skattestoppet. Derfor er det i medfør af hans tilsynsforpligtelse i forbindelse med et sådant forslag – og alle ved, at vi har både en dygtig statsminister og en statsminister, som i ekstrem grad interesserer sig for detaljer – selvfølgelig et svigt, at man ikke problematiserer dette, at den pågældende bestemmelse tages ud.

At det så efterfølgende giver anledning til et voldsomt økonomisk tab, og at man kan diskutere, hvordan det overhovedet kan lade sig gøre, at departementschefen i Skatteministeriet, som altså har truffet den endelige afgørelse, ikke er blevet orienteret herom, er jo mystisk. Det er stadig væk et mysterium, når man har gennemlæst hele undersøgelseskommissionens beretning.

Men ministerens ansvar og statsministerens ansvar, som alene Folketinget kan forholde sig